

Ympäristön siisteysvalvonnan työohjelma vuodelle 2024

Viranomaislautakunta 16.04.2024 § 25
242/11.03.02/2023

Valmistelija

rakennuslupainsinööri I Jenni Laitinen, puh. 044 740 1438 ja ympäristönsuojelutarkastaja Anne Mutanen, puh. 044 740 1421

Viranomaislautakunta on tehnyt jätelakiin sekä maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuen ympäristön siisteysvalvontaa teollisuusalueilla sekä erikseen esille tulleissa yksittäisissä kohteissa vuosina 2017–2023. Lautakunta on tänä aikana tehnyt tarkastuksia yhteensä 151 kohteeseen. Lautakunnan valvonnalla on ollut vaikuttavuutta ja suunnitelmallinen siisteysvalvonta on parantanut teollisuusalueiden siisteyttä.

Vuonna 2023 siisteysvalvontaa tehtiin Radantauksen teollisuusalueen, Toivalan pienteollisuusalueen ja Viitosen varren yrityksissä sekä yksittäisillä puutarhoilla. Tarkastuksilla selvitettiin, onko tonteille varastoituna jätteeksi katsottavaa tavaraa tai materiaalia taikka romuajoneuvoja tai muuta jätteeksi katsottavaa romua, jonka varastointi vaatisi ympäristönsuojelu- tai jätelainsäädännön perusteella erityisiä olosuhteita sekä onko tonttien piha-alueilla tapahtuva ulkovarastointi maankäyttö- ja rakennuslain säännösten ja asemakaavamääräysten mukaista. Tarkastuksilla selvitettiin myös yritysten jätehuollon järjestämistä ja mahdollisten öljynerotinlaitteistojen kuntoa ja huoltamista. Tarkastuksille osallistuivat viranomaislautakunnan edustajien lisäksi rakennuslupainsinööri, ympäristönsuojelutarkastaja ja ympäristönsuojelun harjoittelija. Tarkastettavana oli yhteensä 26 yritystä. Tarkastuksen kohteena olleet yritykset olivat mm. metalliteollisuus-, maansiirto-, huolto- ja kuljetusyrityksiä, puutarhoja sekä opetusalan yksikkö.

Tarkastuksilla todettiin mm. seuraavaa:

- Pääosin yritystonttien (etu)piha-alueiden yleisilme oli siisti ja ulkovarastointi oli hyvin hoidettu.
- Usein ensivaikutelma oli siisti, mutta tonttien piilossa olevat osat olivat siivottomampia. Joillakin tonteilla ulkovarastointi oli laajentunut jopa kiinteistön rajojen yli.
- Ulkovarastointiin liittyviä huomautuksia annettiin 12 yritykselle.
- Roskaantumista havaittiin viidellä kiinteistöllä ja näistä annettiin siivouskehotus ja määräaika siivousten tekemiselle.
- Metallirohua oli huomattavan paljon.
- Vanhoja ratapölkyjä ja puhelinpylväitä tuli usealla yritystontilla vastaan.
- Öljyläikkä havaittiin usean yrityksen piha-alueella, ja öljyisen maan aineksen poistamisesta annettiin kehotukset. Öljyvuotojen varalta esim. muovikaukaloita tai muita maaperäsuojia ja imeytysaineita tulisi käyttää nykyistä paremmin.
- Kahden yritystontin piha-alueella oli ns. huoltomonttuja ilman minkäänlaisia maaperäsuojia tai turvakaiteita.
- Sekajätteen sekaan meni osalla yrityksistä liki kaikki tavanomainen jäte. Kuitenkin syntyvien jätteiden määrät olivat pääosin näissä tapauksissa vähäisiä.
- Osalla yrityksistä oli epäselvyyksiä kiinteistöllä olevista erotinjärjestelmistä. Yleensä yrittäjillä oli näkemys, että pelkästään kiinteistön tai rakennuksen omistajan tulee olla tietoinen erotinjärjestelmistä ja niiden huolloista.

- Jäteöljyjen varastointiin kiinnitettiin erityishuomiota, johtuen edellistalven korkeasta sähköhinnasta ja jäteöljyjen polttamisesta lämmityskattiloissa. Huomauttamista ei kuitenkaan juuri ollut.

Sekä vuoden 2023 että aiempien vuosien siisteysvalvonnan osalta kehitysideoiksi ovat nousseet mm. harjoittelijan työpanoksen käyttäminen valvonnan järjestämiseen ja yritysten erotinjärjestelmien valvonnan lisääminen. Etenkin yritysten yhteystietojen selvittäminen on koettu haasteelliseksi. Osa alueella toimivista yrityksistä on paljastunut vasta paikan päällä tarkastuspäivänä.

Ympäristöministeriö pyysi 16.3.2023 päivätyssä kirjeessä ympäristölupaviranomaisia ja lupia valvovia viranomaisia kiinnittämään huomiota jäteöljyn käsittelyn lainmukaisuuteen öljyjätehuollossa ilmenneiden vaikeuksien vuoksi. Potentiaaleiksi riskikohteiksi on tunnistettu esim. autokorjaamot ja kasvihuoneet. Myös paljon voiteluöljyjä käyttävä (työkone)teollisuus on keskeinen toimijaryhmä. Tämän vuoksi myös tämän vuoden valvonnassa kiinnitetään erityistä huomiota jäteöljyjen käsittelyyn.

Ympäristönsuojelu- ja rakennusvalvonta-tulosalueet ovat valmistelleet oheisaineistona olevan työohjelman vuodelle 2024.

Päätöksen vaikutusten ennakoarviointi: Siisteysvalvonnalla voidaan parantaa elinympäristön viihtyisyyttä ja vähentää roskaantumista

Rakennusvalvontapäällikön ja ympäristönsuojelupäällikön päätösehdotus

Viranomaislautakunta jatkaa jätelakiin ja maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvaa ympäristön siisteysvalvontaa. Lautakunnan tarkastuksilla valvotaan jätelain nojalla roskaamiskieltoa, yritysten jätteiden käsittelyä ja mahdollisten erotinlaitteistojen toimivuutta sekä maankäyttö- ja rakennuslain nojalla ulkovarastoinnin asianmukaisuutta. Lautakunnan tekemää valvontaa suunnataan yritysalueille ja tarpeen mukaan myös yksittäisiin valvontakohteisiin, joiden valvontaan on jo käytetty paljon viranhaltijoiden työpanosta.

Kuluvana vuonna lautakunta tekee valvontaa toukokuun lopussa Aholantien, Kapteeninväylän ja Katekuja 4:n yritystonteilla. Lisäksi lautakunnan valvontaa tehdään tarvittaessa työohjelmassa erikseen mainittuihin kohteisiin. Viranhaltijat valvovat roskaantumiskohteissa annettujen siivouskehotusten noudattamista sekä yhteydenottojen perusteella vireille tulevia roskaantumistapauksia.

Lautakunta nimeää edustajansa kuluvan vuoden tarkastuskäynneille. Tarkastuksille osallistuvat lautakunnan edustajien lisäksi viranhaltijat rakennusvalvonnasta ja ympäristönsuojelusta sekä määräaikainen ympäristönsuojelutarkastaja.

Päätös

Lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen ja valitsi edustajikseen kuluvan vuoden siisteysvalvonnan tarkastuskäynneille Taina Klemelän, Leena Korhosen ja Tuulikki Hynysen sekä varalle Petri Rojon.
